

2

SCHEDIASMA

CONTINENS:

1. VOCABVLA EX QVATVOR
PRIORIBVS CAPITIBVS GE-
NESEOS ;
2. ANNOTATIONES QVASDAM
IN D. MICHAELIS GRAMMATI-
CAM HEBRÆAM.

Vocabula ex quatuor prioribus capitibus Geneseos.

Verf.	Genes. I.	אור	Lux.
1	ראשית Principium.	4 ראה	vidit.
	ברא creavit.	כי	Quod, quia; immo
	אלה Deus.	טוב	bonus.
	שמים Cælum.	בדל	separavit, distinxit.
	ארץ Terra.	בין	inter.
2	היה Fuit, factus est.	5 קרא	vocavit; nomen imposuit.
	תהו inanitas.	יום	Dies.
	בהו Vacuitas.	ליל	Nox.
	תשך tenebræ.	ערב	Vespera.
	על Super, supra.	בקר	mane, diluculum.
	פנים Facies.	6 רקיע	Expansum.
	תהום Abyssus.	תוך	Medium.
	רוח Spiritus.	7 עשה	fecit.
	רחף movit se.		
	מים Aquæ.		
3	אמר dixit.		

	אֲשֶׁר Qui, quæ, quod.		tutum & certum.
	תַּחַת sub, infra.		שָׁנָה Annus.
	כֵּן ita, sic.	15	אֹרֶךְ Lucere.
9	קָוָה Ni. confluit, congregavit.	16	גָּדוֹל magnus.
	אֶל ad.		מִמְשָׁלָה Dominionum.
	מְקוֹם Locus.		קָטוֹן paruus.
	יַבֵּשָׁה Aridum.	17	כּוֹכַב Stella.
10	מִקְוֵה Confluentia, congregatio.	18	נָתַן dedit.
	יָם Mare.	18	מָשַׁל dominatus est.
11	דָּשָׂא Hi. Progerminavit.	20	שָׂרַץ reptavit; abunde produxit. <i>wim-meln.</i>
	דָּשָׂא Germen.		שָׂרַץ Reptile.
	עֵשֶׂב Herba.		נֶפֶשׁ Anima.
	זָרַע feminavit.		חַיָּה Viuens; fera.
	זָרַע Semen.		עוֹף Volatile, auis.
	עֵץ Arbor, lignum.	21	עוֹף volare.
	פְּרִי Fructus.		תַּבִּינַן Balæna, cetus.
	מִין Species.		כּוֹל omnis.
12	יָצָא exiit. Hi. produxit.		רָמַשׁ reptat. sich selbst bewegen.
			כַּנָּף Alatus.
14	מְאֹר Luminare.	22	בָּרַךְ benedixit.
	אוֹת Signum.		פָּרָה fructum fecit.
	מוֹעֵד Tempus, sta-		רָבָה multiplicauit.

מלא impleuit.
 24 בַּחַמָּה Bestia. Zahm
 חַיִּית. Chier.
 רֶמֶשׂ Reptile.
 25 אֲדָמָה Terra.
 26 אָדָם Homo.
 צֶלֶם Imago.
 דְּמוּת Similitudo.
 רָדָה dominatus est.
 דָּגָה Piscis.
 27 זָכָר Masculus.
 נְקִיבָה Fœmina.
 28 כִּבֵּשׂ Subiugavit, sub-
 iccit.
 29 הִנֵּה Ecce.
 אֲכָלָה Cibis.
 30 יָרַק Olus.
 31 מְאֹד valde.
 Genes. 2.
 1 כָּלָה absoluit, finiit.
 צָבָא Exercitus.
 2 מְלָאכָה Opus.
 שָׁבַת quieuit.
 3 קִדְּשׁ sanctificavit.
 4 אֵלֶּה Illi, æ, a. Hi,

hæ, hæc.
 תּוֹלְדָה Generatio.
 5 שִׁיחַ Frutex, virgul-
 tum.
 שָׂדֵה Ager.
 טָרוֹם Nondum.
 צִמָּח progeminavit.
 לֹא Non.
 מָטַר Hi. depluit.
 אֵין Nullus, nemo.
 עָבַר Coluit, seruiuit.
 6 אֵד & אֵיד Vapor.
 עָלָה ascendit.
 שָׁקָה bibit. Hi. irri-
 gavit.
 מִן A, de, ex.
 7 יָצַר formavit.
 עָפָר Pulvis.
 נִפְחַח inspiravit.
 אָף Vultus, nasus,
 nares.
 נְשָׁמָה Spiraculum.
 חַיִּים Vita. Lebensgei-
 ster.
 8 נָטַע plantavit.

גן Hortus.	17 מות mori.
קדם Oriens.	מית Mors.
שום ponere.	18 לבד Solus.
שם ibi.	עזר Auxilium, adiu-
9 נחמד desiderabilis.	torium.
מראה Adspectus.	נגד coram.
מאכל Cibus.	19 בוא venire.
ידע Sciuit, cognouit.	מה Quid; quomodo.
דעת Scientia.	20 מצא inuenit.
רע malus.	21 נפל cecidit.
10 נהר Fluiuius.	הרדמה Sopor.
פרד Separauit.	ישן obdormiuit.
ראש Caput.	צלע Costa.
11 שם Nomen.	סגר clausit.
סבב circumdedit.	בשר Caro.
זהב Aurum.	תחת sub, pro, loco.
12 אבן Lapis.	22 בנה ædificauit.
14 הלך iuit, ambulauit.	אשה Mulier, vxor.
קדם Oriens.	23 זה Hic. זאת Hæc,
15 לקח Sumfit, accepit.	hoc.
ינה Hi. posuit, reli-	פעם vice.
quit.	עצם Os, offis.
שמר custodiuit.	איש Vir.
16 צוה Pi. præcepit.	24 על-כן propterea.
אכל comedit.	עזב reliquit.

	אב Pater.		קול Vox.
	אם Mater.		הבא Hit. Abscondit se.
	דבק adhæsit.		
25	ערום nudus.	9	איהּ ubi.
	בוש erubescere.	10	ירא timuit.
	Genes. 3.	11	מי Quis.
1	נחש Serpens.		נגד Hi. indicavit.
	ערום callidus, astutus.		בלתי non, nequam.
	אף Etiam. auch, ja.		
3	נגע tetigit.	13	נשא Hi. decepit.
	פן ne forte.	14	ארור maledictus.
5	פקח aperuit.		בחון Venter.
	עין Oculus.		ילך iuit, ambulavit.
6	תאווה Desiderium.	15	איבה Inimicitia.
	שכל Hi. Erudiuit, dedit intellectum.		שוח ponere.
	גם etiam.		שוח conterere.
7	עירום nudus.	16	עקב Calcaneu
	הם illi, ipsi.		עצבון Dolor.
	תפר confuit.		עצב Dolor.
	עלה Folium.		חרון Conceptus.
	תאנה Ficus.		ילד genuit, peperit.
	תגורה Cingulum.		בן Filius.
8	שמע audiuit, obedi-	17	תשוקה Appetitus.
	vit.		בבעבור propter.

18	קוץ Spina.
	תְּרִיבִּיּוֹל Tribulus.
19	זֶעֶם Sudor.
	לֶחֶם Panis.
	עַד vsque, vsque ad, donec.
	שׁוּב reuerti.
20	חַי viuus, viuens.
21	כְּתוּבָה Tunicae.
	עוֹר Pellis.
	לְבַשׁ induit, vestiuit.
22	הִנֵּה Ecce.
	עַתָּה Nunc.
	שָׁלַח misit.
	יָד Manus.
	עוֹלָם Æternitas, æ- ternum.
24	גָּרַשׁ expulit.
	שָׁכַן habitauit.
	לֶהֱטֹא Flamma.
	חֶרֶב Gladius.
	הִפְךָ vertit.
	דֶּרֶךְ Via.

	<i>Genes. 4.</i>
1	הָרָה concepit.
	קָנָה Acquisiuit, pos- sedit.
2	יָסַף addidit.
	אָח Frater.
	רוֹעֵה Pastor.
	צֹאֵן Grex.
3	קֵץ Finis.
	מְנַחָה Munus.
4	בְּכוֹר primogenitus.
	חֵלֶב Adeps.
	שָׁעָה respexit.
5	חָרָה exarsit ira.
6	לָמָּה quare. <i>wasu.</i>
7	יָטַב Hi. bene fecit.
	אִם Si.
	שִׁיבָה Remissio. Ver- gebung, Annnehmung.
	פֶּתַח Ostium.
	הַטָּאָה Peccatum.
	רָבַץ cubuit.
8	קוּם surgere.
	הָרַג occidit.

9	אֵי ubi.	20	אָהֵל Tentorium.
10	מָה quid?		מִקְנֵה Pecus.
	דָּם Sanguis.	21	תִּפְּשׂוּprehendit, te-
	צָעַק clamavit.		tigit.
11	פָּצָה aperuit.		כִּנּוּר Cithara.
	פֶּה Os, oris.		עוּגָב Organum pneu-
12	כּוֹחַ Robur.		maticum.
	נָע vagus.	22	לָמַשׁ erudiuit.
	נָר profugus.		חֹרֵשׁ Opifex.
13	עוֹן Iniquitas.		נְחֹשֶׁת Æs.
	נָשָׂא Tulit, abstulit,		בַּרְזֶל Ferrum.
	remisit.		אָחוֹת Soror.
14	סָתַר latuit, abscondit.	23	אָזַן Hi. auscultauit.
15	לְכֵן propterea.		אִמְרָה Sermo.
	שִׁבְעֵתַיִם septempli-		פָּצַע Vulnus.
	citer, septies.		יָלַד Puer.
	נָקַם ultus est, vindi-		חַבּוּרָה Plaga, vibex.
	cavit.	25	עוֹד amplius.
	נָכָה percussit.		אֲחֵר alius.
16	יָשַׁב habitauit, sedit.	26	אָז tunc.
	עוֹר Vrbs.		חָלַל Hi. incepit.
19	שְׁתַּיִם duo.		

F I N I S.

ANNOTATIONES

QVÆDAM

IN D. MICHAELIS GRAMMATICAM
HEBRÆAM.

Doctrina de Sillaba.

I. Tot dantur in voce sillabæ, quot adsunt veræ vocales.

II. Sillaba (1) est vel *Simplex*, quæ constat ex vna consonante & vocali; vel *Composita*, quæ ex duabus consonantibus & vna vocali constat.

III. Sillaba (2) est vel *Perfecta*, vel *Imperfecta*. Sillaba *Perfecta* debet habere tres quantitates, seu moras.

Vocalis longa dat duas quantitates.

Vocalis brevis dat vnam.

Quælibet consonans dat vnam quantitatem.

NB. Scheua mobile cum consona sua quasi expirat.

IV. Sillaba *Imperfecta* quandoque est imperfecta in excessu, quandoque in defectu. Tonus omnia perficit, remouendo superfluum quantitatem aut compensando deficientem.

De Verbo פקד

Pronomina Personalia (p. 102.) inseruiunt Præterito secundum litteras *afformatiuas*, & Futuro secundum *præformatiuas*.

Omniū Præteritorum est vna eademque coniugandi forma. Idem iudicandum est de Futuris & Imperatiuis. *Wie Lines gehet, so gehen sie Alle.*

Observationes de Characteribus Coniugationum.

1. Character Futuri Kal est *Chireck paruum* sub litera præformatiua.

2. Infinitiuus, Imperatiuus & Futurum in Niphil habent *Dagesch forte in prima radicali*, id quod eorum Character est.

3. Piel, Püal & Hithpael vocantur Coniugationes graues ob *Dagesch forte in secunda radicali*, quod eorum Character generalis dicitur.

4. In specie Piel & Püal habent in Futuris & Participiis *Scheua sub litera præformatiua*.

5. Infinitiuus, Imperatiuus, Futurum & Participium in Hiphil cognoscitur ex *Patach sub litera præformatiua*.

Lib. I.

De fundamentis Hebraicis.

Cap. I. de Consonantibus.

ad §. 5.

Gutturales אהחע nec Scheua simplex sub se, nec Dagesch forte in se recipiunt. ך est æmula gutturalium.

ad §. 6. & 7.

Quiescentes אהוי quiescunt, quando neque infra se, neque immediate post se, sed tantum ante se habent vocalem.

Reg. 1. Litteræ אהוי in cursu sermonis facile *respirant* seu quiescunt.

Vel prorsus *exspirant* seu pereunt, & sic vocalem suam post se relinquunt.

2. In

2. In grauiore vocis pronunciatione *inseveruntur* nonnunquam.

3. Facile inter se *permutantur*. In specie $\tau\delta\eta$ facile transit in η .

Cap. II. de Vocalibus.

ad §. 1 - 3.

Vocales sunt vel *Longæ* vel *Breues*. Dantur etiam vocales quasi Breuissimæ & impropriae, nempe *Scheua* cum suis compositis.

ad §. 5.

Vocales *impuræ* dicuntur, quæ litteram quiescentem aut Dagesch forte inuoluunt. Eiusmodi vocales in statu constructo & incremento vocis finali inuariabiles sunt.

Cap. III. de Tono.

ad §. 1 - 5.

Tonus regulariter est in vltima. Excipe has formas $\text{בֵּית דָּלָה תַחַת}$ vbi propter perfectionem Sillabæ tonus est in penultima.

Item in coniugatione Hiphil, & in paradigmatis קָם & סָב ante י , ו & ה tonus est in penultima.

ad §. 6.

Quinque Regulæ de vocalium & consonantium *Permutatione ordinaria*, quæ fit ob celeriore pronunciationem. p. 26.

I. In statu restrictionis, aut ob incrementum vocis finale, descendente accentu, vocalis absorbetur ac prorsus omittitur.

II. In concursu plurium consonantium sine vocali, adæquata vocalis assumitur.

Nota (1) Quando duo Schvaim concurrunt ab initio vocis, prius mutatur in Chireck, Patach vel Segol, item in Komets chatuph.

(2)

(2) Schva compositum sub gutturali conformat sibi accedens ab initio punctum.

III. Vocalis cum affini facile commutatur. Quæ commutatio etiam locum habet in Euphonia & Affectu dicentis. p. 30.

IV. Etiam consonans vel sillaba ob rapidiorem pronunciationem absorbetur.

V. Consonans cum consonante transponitur.

ad §. 7.

Sex Regulæ sequentes agunt de Permutatione vocalium & consonantium extraordinaria. p. 39.

1. Per tonum vocis extraordinarium vocalis vltima, aut penultima brevis producitur.

2. Vel tonus ex vltima in penultimam retrahitur, imprimis propter Vau conuersivum Futuri.

3. Ob tonum in penultima suspensum vltima ך per Apocopen abiicitur.

Sillaba ך vel nude abiicitur, vel abiecto ה, Segol ad primam radicalem sæpe retrahitur. p. 43.

4. E contrario Affectus dicentis tonum etiam in vltimam reiicit; imprimis propter Vau conuersivum Præteriti.

5. Interdum vnus ex Spiritibus אהי & נ Nun, in medio vocis per Epenthesein inferitur.

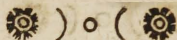
6. Ob emphasin vocis singularem litteræ אהי, imprimis ה & ך, in fine per Paragogen adiiciuntur.

Cap. IV. de Notis diacriticis.

ad §. 1 & 3.

Dagesch est vel lene, vel forte.

Mercke zum Unterscheid: Dagesch forte hat allezeit einen Vocalem gleich vorher, Dagesch lene aber ein Scheua.

ad §. 5 - 8.

Omnis consonans vocali destituta amat *Scheua*.

Quod (1) est vel mobile, vel immobile. *Scheua mouetur* seu legendo pronunciatur, quando eius consonans non pertinet ad sillabam. Seu quando est: *Primum, post socium, post longam, sub geminante.*

(2) Est vel simplex, vel compositum ex *Patach, Segol, Komerz.*

Nota: *Scheua* compositum sequente *Scheua* simplici conciditur, manente sub præcedente litera (ֿ) (ֿֿ) aut (ֿֿֿ) *chatuph.* p. 61.

Lib. II.

De Paradigmatibus Hebraicis.

Cap. I. de Nomine.

ad §. 1.

Circa analysin notandum est, quid vocabulum *Nudum*, quid *Auctum* sit; & ubi aut quomodo augmentum accesserit, num ab initio an in fine.

ad §. 5.

Genera sunt præcipue Duo: *Masculina* vt plurimum terminant in literam radicalem. *Fœminina* terminant in ך & ם *seruile.* *Neutra* plerumque exprimuntur per terminationem *fœmininam.*

ad §. 8.

Casus notantur per certas particulas, sæpius innotescunt ex constructione.

ad §. 10.

Obserues quinam sit *Status Absolutus*, quinam *Constructus seu Restrictionis*, eiusque mutatio diiudicanda est ex ratione p. 27- 29. Reg. I. II. & III. adducta.

Nota: Vocabulum in statu constructo positum cum

cum cognato suo in vnam quasi vocem coalescit. Idem iudicandum est de vocibus per lineolam Makkeph combinatis.

Regula: In tertia ante tonum vocalis longa (Kametz & Tſere) stare non potest, sed mutatur in breuem, imo in breuissimam. Excipe vocales impuras, quæ inuariabiles sunt. p. 21.

Cap. II. de Particulis.

Notanda hic veniunt *Præfixa* (§. 2.) & *Suffixa* tam *Nominum* (§. 6.) aliarumque particularum (§. 9.) quam *Verborum* (§. 11. 12.)

Cap. III. de Verbis.

Verbum est vel *Perfectum*, vel *Imperfectum* seu *Anomalon*. De verbo *Perfecto* vide supra p. 10.

De Anomalis.

§. 1. *Anomalon* apud Hebræos dicitur, in quo vel littera gutturalis, vel quiescens, vel defectiva & geminata reperitur.

§. 2. *Natura* & *ordo* anomalorum p. 145. seq. memoriæ studiose imprimatur h. m.

חֲלָל בַּחֲלָל : *Gutturalia.*

יָלַד קָם מָצָא גָלָה נָגַשׁ : *Quiescentia & Defectiva.*

סָב גָלְגַל גָלְגַל הִתְגַלְגַל : *Geminantia & Quadrata.*

§. 3. Veteres *Anomala* denominarunt a tribus radicalibus *Paradigmatis* פעל e. gr. פ"י est verbum, vbi prima radicalis est Iod. ע"ו est verbum secundæ radicalis Vau. Sic *geminantia* ע sunt verba, vbi secunda radicalis geminatur.

Observationes methodologicæ anomaliam verborum imperfectorum concernentes.

§. 1. De Gutturalibus summatim notes: (a) Gutturales litteræ nec Schva simplex sub se, nec Dagesch forte in se recipiunt. p. 7. (b) Schva compositum sub gutturali conformat sibi accedens ab initio punctum p. 28. (c) Schva compositum sequente Schva simplici conciditur. p. 61.

§. 2. De ילִי monendum: Quando prima radicalis Iod ad formam Pakad est scheuanda, tunc Iod vel excidit, vel in Vau mutatur; cui cum imprimitur punctum vocale præformatiuorum, oritur inde aut י aut ם. Confer etiam p. 155. n. 5.

§. 3. In verbo דק imprimis præteritum coniugationum Niphal & Hiphil a Docente prælegatur. Præterea hoc anomalon ex (י) siue Cholem sit, siue Schurek, & ex vocali longa sub præformatiua facile cognoscitur.

§. 4. Quæ de anomalia verborum מצא, גלה & נגש sunt obseruanda, ex oculari ipsorum inspectione diiudicentur. Interim notes:

(a) Tertia radicalis ה ob incrementum vocis vel plane perit (nempe ante י & ם), vel in Iod & ה mutatur.

(b) Prima radicalis Nun (interdum etiam Iod) scheuandum abiicitur & compensatur per Dagesch forte.

§. 5. Geminans ככ eandem fere, quam ככ, flectendi formam sequitur. Inprimis vero Dagesch forte in vltima radicali hanc anomalam facile prodit.

§. 6. Quadratorum indoles notetur ex ipsa Grammatica p. 178.